

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

учених і педагогічних, науково-педагогічних працівників на підприємстві, що надалі полегшує їх працевлаштування та розвиває їх професійну компетентність. Такі стажування розглядаються як корисний обмін науковими ідеями, дослідницьким і технологічним досвідом.

Бурхливий розвиток інформаційного суспільства та швидке «старіння» професійних знань змушує науковців постійно розвиватись і вдосконалювати свої знання різними способами, одним з яких є стажування. Воно поєднує в собі декілька елементів, а саме: освоєння теоретичного матеріалу та можливості його втілення у практичну діяльність. Стажування наукових та науково-педагогічних працівників відбувається за процедурою, чітко визначеною законодавством України.

Проходження виробничого стажування на одному з провідних підприємств галузі дає можливість ознайомлення викладачів із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі, опанування новітніми виробничими технологіями.

Таким чином, стажування передбачає формування і закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, вивчення передового досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, якіснішому рівні в межах спеціальності. Набутий досвід дозволяє підвищити рівень керівництва науково-дослідною роботою, курсовими проектами та роботами, дипломними проектами бакалаврів і кваліфікаційними роботами магістрів, оновити комплекс навчально-методичного забезпечення професійних дисциплін.

УДК 378.147:373.31

КОНЦЕПЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ В ГАЛУЗІ ІНЖЕНЕРНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, О.О. Чернишова

Розроблена концепція дистанційних курсів в галузі еколого-технологічної освіти реалізує принципи формування компетенцій для сталого розвитку [1], а також принципи логістичної моделі сталого розвитку, детально розглянуті в роботі [1].

Концепція передбачає, що отримані викладачами в процесі підвищення кваліфікації навички в галузі еколого-технологічної освіти будуть активно використовуватися ними в рамках різних дисциплін, що викладаються ними в закладах освіти. Тому весь матеріал дистанційних курсів повинен бути логічно пов'язаний і утворювати чітку систему знань.

В рамках Міжнародного освітнього проекту TEMPUS EcoBRU «Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України» [1] досліджувався стан та розвиток екологічної освіти. Встановлено необхідність підвищення кваліфікації викладачів закладів освіти в розрізі екологічної складової їх професійної

діяльності та можливість підвищення кваліфікації шляхом проходження електронних курсів.

Відповідно до принципів формування компетенцій для сталого розвитку [2, 3] та логістичної моделі сталого розвитку, здобувач освіти повинен володіти компетенціями щодо формування потоку взаємопов'язаних рішень, черговість яких обумовлена ієрархією аспектів сталого розвитку. Такі компетенції формуються в результаті реалізації принципу системності матеріалів, що вивчаються.

Розроблена концепція дистанційних курсів передбачає, що отримані викладачами в процесі підвищення кваліфікації навички в галузі інженерно-екологічної освіти будуть активно використовуватися ними в рамках різних дисциплін, що викладаються ними в закладах освіти. В рамках запропонованої концепції розроблені два дистанційні курси підвищення кваліфікації вчителів та викладачів (рис. 1). Перший курс «Екологічна ефективність» в умовах реалізації державних освітніх стандартів призначений для підвищення кваліфікації вчителів шкіл, другий курс «Ресурсоефективне та більш чисте виробництво» - для підвищення кваліфікації викладачів коледжів. Кожен курс складається з базового модуля та допоміжних модулів, які розширюють та доповнюють основний.

Курс для вчителів шкіл призначений для формування базових природничо-наукових компетенцій в галузі екології, а також напрямів використання цих компетенцій для вирішення конкретних завдань щодо ресурсозбереження та економічної оцінки впливу людини і її господарської діяльності на навколишнє середовище, з екологічним обґрунтуванням здійснюваної діяльності. Матеріал курсу орієнтований на вивчення еколого-економічних аспектів сталого розвитку та є базою для освоєння соціального і культурного аспектів. Використання вчителями матеріалу курсу в дисциплінах, що вивчаються, дозволить формувати в учнів основи екологічної поведінки.

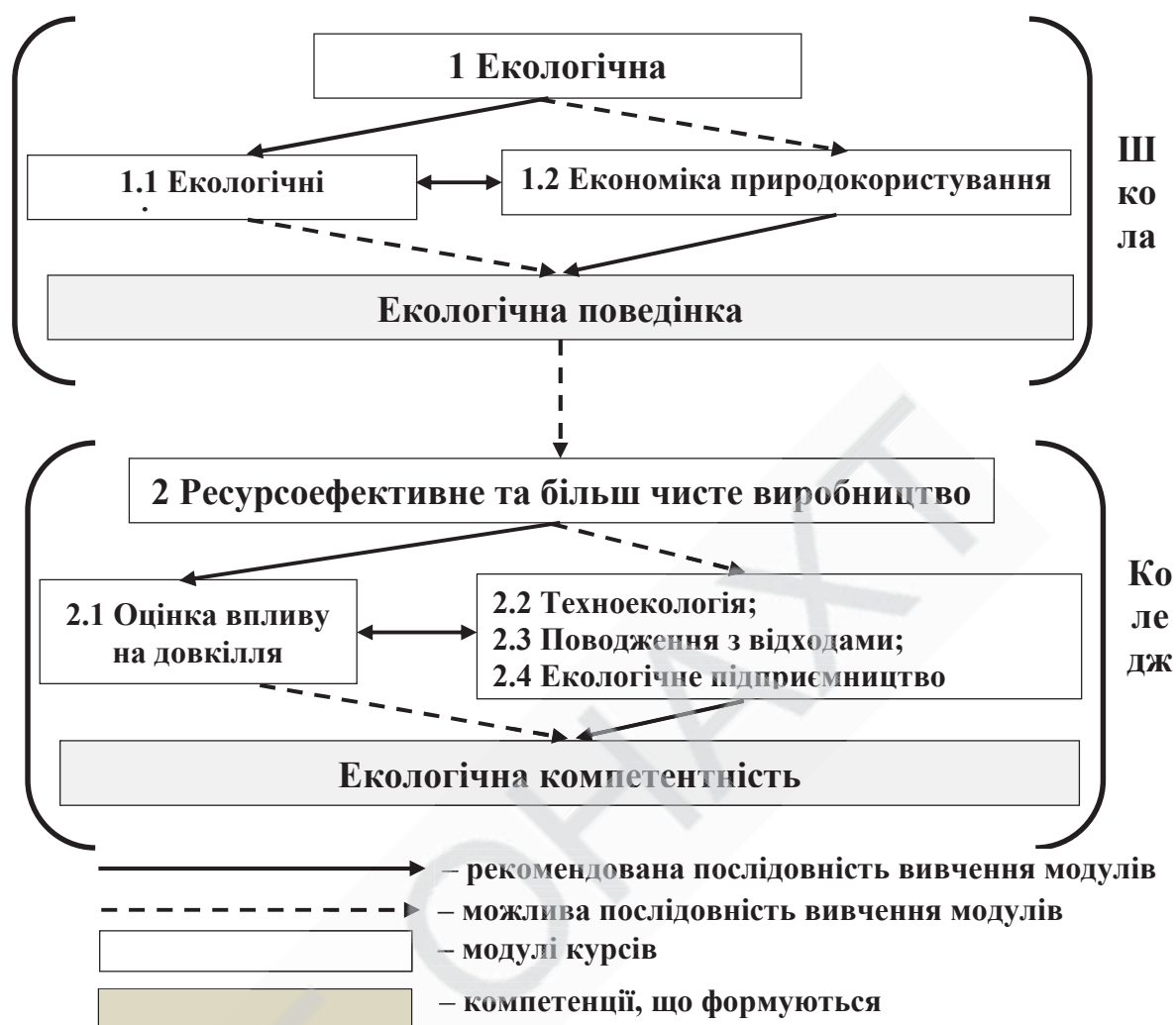

Рисунок 1. Структура дистанційних курсів підвищення кваліфікації вчителів шкіл і викладачів коледжів в галузі інженерно-екологічної освіти

Матеріал курсу для викладачів коледжів направлений на розвиток інженерно-екологічних та економічних компетенцій випускників коледжів у виробничій, соціальній і, частково, культурній сферах. Це досягається конкретизацією отриманих компетенцій у професійній галузі. Оскільки даний курс призначений для викладачів, які ведуть заняття за спеціальними технічними дисциплінами і здійснюють керівництво випускними кваліфікаційними роботами, теми цього курсу більшою мірою орієнтовані на проектну і дослідницьку діяльність здобувачів. Системне усвідомлення наслідків своєї професійної діяльності, сприяє виробленню у випускників коледжу особистої екологічної відповідальності та прагнення здійснювати цю діяльність з позицій ресурсозбереження, обґрунтовувати її не тільки економічно, але й екологічно.

У базовому модулі цього курсу (2 Ресурсоефективне та більш чисте виробництво) розглядаються питання, пов'язані з мінімізацією негативного впливу на довкілля в процесі здійснення будь-якої, в тому числі і виробничої,

діяльності. Підґрунтям для реалізації положень базового модулю є модуль 2.1 Оцінка впливу на довкілля, який, в свою чергу базується на допоміжних модулях, вивчення яких дає уявлення про екологічні аспекти виробничої діяльності (2.2 Техноекологія, включаючи екологію харчових виробництв), утилізацію відходів (2.3 Поводження з відходами, включаючи тверді, в т. ч. муніципальні, рідкі та викиди в атмосферу) та економічну діяльність в сфері захисту довкілля (2.4 Екологічне підприємництво).

Передбачається, що набуття випускниками коледжів інженерно-екологічних компетенцій та базових компетенцій для сталого розвитку в повному обсязі відбудеться за умови проходження навчання під керівництвом вчителів шкіл і викладачів коледжів, які підвищили свою кваліфікацію за допомогою пропонованої системи.

В цілому, для кожного конкретного варіанту реалізації даної системи зміст модулів може бути різним. Наприклад таким, що розкриває важливі для конкретного регіону місцеві проблеми несприятливого впливу на навколишнє середовище, або доповнює основну фахову спеціальність здобувача освіти. Однак бажано дотримуватися рекомендованої послідовності вивчення модулів пропонованої системи підвищення кваліфікації, оскільки вони максимально відповідають розглянутій логістичній моделі інженерно-екологічної освіти та принципам формування компетенцій для сталого розвитку.

Література

1. Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України [Електронний ресурс] / Сайт проекту. Режим доступу: <http://ecobru.ntu.edu.ua/ua/index.html> - Назва з екрану.
2. Крамаренко А.М. Формування екологічних цінностей майбутніх учителів початкової школи: проблемні питання та результати наукових пошуків в умовах освіти для сталого розвитку/ Педагогіка у вищій і загальноосвітній школах. - 2014.- Вип. 35 (88). - С. 220-228.
3. Мельниченко Р., Танська В. Екологічна компетентність вчителя як передумова здійснення неперервної екологічної освіти і виховання. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. - 2013. - № 4 (2). - С.271-275.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЬЮТОРІВ

А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко, Є.О. Осадчук

Підвищення якості та привабливості вітчизняної вищої школи, забезпечення успішного працевлаштування випускників вищих навчальних закладів потребують організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу на засадах суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем і студентом, відтак це

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Формування математичної компетентності майбутніх економістів в умовах міждисциплінарної інтеграції	
Л.П. Гусак	292
Участь у міжнародних наукових проєктах як запорука розвитку компетенції науковців	
Л.В. Фігурська, І.С. Чернега	294
Знання іноземних мов як складова конкурентоспроможності сучасного викладача	
К.С. Гарбажій, В.А. Луцькова	295
Читання фахових текстів з іноземної мови як передумова становлення майбутніх фахівців туристичної галузі	
М.Є. Шепель, М.А. Огреніч, М.Л. Яковлева	297
Роль і призначення виробничої практики для формування професійної компетенції	
А.Д. Салавеліс, С.Л. Колесніченко, С.В. Поплавська	300
Методичні основи оцінювання маркування товару як важливий інструмент підготовки фахівців-товарознавців	
В.А. Луцькова, Л.О. Крупицька	301
Стажування на підприємстві - одна із форм підвищення професійної майстерності викладача	
О.Г. Соколовська, Л.О. Валевська, В.А. Шалений	302
Концепція підвищення кваліфікації викладачів в галузі інженерно-екологічної освіти	
М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, О.О. Чернишова	304
Методичні аспекти реалізації професійної діяльності тьютерів	
А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко, Є.О. Осадчук	307
Education information model	
N. Lishchenko	310
Підготовка військовослужбовців навичкам надання першої медичної допомоги в бойових умовах	
К.В. Серіков, Б.М. Голдовський, Д.В. Лелюк	314
Навчання немедичних працівників методам надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	
К.В. Серіков, С.О. Поталов, І.В. Філімонова	316
Досвід викладання загальнотехнічних дисциплін на кафедрі Компресорів та пневмоагрегатів	
В.І. Мілованов, Ю.О. Яковлев, В.М. Ярошенко	318
Мотивація головна рушійна сила успішного навчання студентів	
Ю.Д. Чумаченко	320
Гендерні стереотипи як деструктивний фактор становлення гендерної рівності у сфері освіти	
В.В. Чепурний, М.В. Петченко	321
Теорія менеджменту: як уникнути невідповідності між наукою управління та практикою господарювання	
Н.М. Корсікова	324